

MINISTERSTWO
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 11 kwietnia 2017 r.

Elżbieta Bojanowska
Podsekretarz Stanu

DPS.I.5111.47.2017.MC

Pan Jakub Wilczek
Prezes Ogólnopolskiej Federacji
na rzecz Rozwiązywania
Problemu Bezdomności

Szanowny Panie Prezisie

Odnosząc się do pisma z dnia 6 marca 2017 r. (L.dz. 7/F/2017) w którym została przedstawiona opinia prawna dotycząca art. 122 ust 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.) - w kontekście wymaganych kwalifikacji kierowników schronisk dla osób bezdomnych, proszę przyjąć następujące stanowisko:

Zgodnie z art.122 ust.1 ustawy osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej są obowiązane posiadać co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Norma ta określa wymagania kwalifikacyjne dla osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej.

W celu zapewnienia poprawnego, profesjonalnego wykonywania zadań z pomocy społecznej ustawa wymaga od osób kierujących jednostkami organizacyjnym pomocy społecznej doświadczenia w pracy w pomocy społecznej (stąd wymóg trzyletniego stażu pracy) oraz ukończenia specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej. Wymogi określone w tym przepisie mają charakter bezwzględny i dotyczą wszystkich osób, które kierują jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej niezależnie od stanowiska na jakim są zatrudnione (np. dyrektor, kierownik, p.o. kierownik, ekspert, koordynator). Jeżeli chodzi o wymagany w tym przepisie 3 letni staż pracy w pomocy społecznej to należy pod tym pojęciem rozumieć okres zatrudnienia m.in. w :

- 1) jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, których katalog zawarto w art. 6 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej,

- 2) w organizacjach pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej,
  - 3) w wydziale polityki społecznej urzędu wojewódzkiego;
- pod warunkiem, że osoba realizowała zadania pomocy społecznej określone w ustawie o pomocy społecznej.

Istotnym jest ponadto to, że art.122 ust.1 ustawy dotyczy osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej t.j. jednostkami, które przez ustawę zostały zakwalifikowane do jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Ustawa za jednostki organizacyjne pomocy społecznej w art.6 ust.5 uznaje: regionalny ośrodek polityki społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie, ośrodek pomocy społecznej, dom pomocy społecznej, placówkę specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, ośrodek wsparcia i ośrodek interwencji kryzysowej. Jedynie w przypadku jednej formy placówek ustawa ustanawia wyjątek i wprowadza odstępstwo od wymogu z art.122 ust.1, a dotyczy on placówek rodzinnych - w chwili obecnej stosuje się go do rodzinnych domów pomocy.

Należy zwrócić uwagę, że najbardziej rozbudowaną formą jednostek organizacyjnych pomocy społecznej jest ośrodek wsparcia, do którego zaliczamy zgodnie z art.51 ust.4 ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (w formie środowiskowego domu samopomocy oraz klubu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi), dzienny dom pomocy, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisko dla bezdomnych oraz klub samopomocy. Ponadto w związku z przykładowym wskazaniem rodzajów ośrodków wsparcia zawartych w tym przepisie, ustawa dopuszcza tworzenie przez jednostki samorządu terytorialnego jeszcze innych jednostek jako ośrodków wsparcia.

Kluczowym dla zakwalifikowania jako ośrodka wsparcia schroniska dla osób bezdomnych jest art.51 ust.4, który wśród otwartego katalogu jednostek uznawanych za ośrodki wsparcia wymienia wprost schroniska dla osób bezdomnych. W związku z powyższym nie ulega wątpliwości, że jednym z rodzajów ośrodków wsparcia jest wymienione wprost z nazwy w art.51 ust.4 ustawy schronisko dla osób bezdomnych. Co w konsekwencji oznacza, że schroniska dla osób bezdomnych zalicza się do jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i stosuje się wymogi zawarte w art.122 ust.1 ustawy. Należy jednak zaznaczyć, że wymogi te dotyczą jedynie schronisk dla osób bezdomnych prowadzonych przez gminy, prowadzonych na zlecenie gmin przez podmioty pozarządowe oraz w tych, u których gminy zakupiły usługę schronienia osobom bezdomnym. Podsumowując, wymogi te dotyczą tych schronisk dla osób bezdomnych, w których gminy realizują swoje zadanie własne obligatoryjne - udzielenie schronienia.

Ponadto informuję, że jeżeli dana placówka nie jest prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego (lecz np. przez organizację pozarządową, związek wyznaniowy) – wówczas nie obowiązują ją regulacje zawarte w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o *pracownikach samorządowych* (Dz. U. z 2016 r. poz. 902 z późn. zm.) – w tym wymóg dotyczący posiadania wykształcenia wyższego pierwszego lub drugiego stopnia w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym (art. 6 ust. 4 ustawy o *pracownikach samorządowych*).

Podobnych wymagań, przed osobami chcącymi uzyskać specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej nie stawiają obowiązujące przepisy z zakresu pomocy społecznej- nie jest więc konieczne posiadanie wykształcenia wyższego przez osoby przystępujące do specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej można uzyskać na szkoleniach prowadzonych przez podmioty posiadające zgodę Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na prowadzenie takich szkoleń. Wykaz ww. podmiotów znajduje się na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Więcej informacji dotyczących przedmiotowej specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej oraz wykaz podmiotów prowadzących szkolenia z zakresu organizacji pomocy społecznej znajduje się na stronie internetowej: <http://www.mpips.gov.pl/pomoc-spoeczna/ksztalcenie-i-doskonalenie-zawodowe-pracownikow-sluzb-spoecznych/specjalizacja-z-zakresu-organizacji-pomocy-spoecznej/>.

Informuje ponadto, że Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej planuje w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój (POWER) uruchomienie w 2017 r. szkoleń umożliwiających uzyskanie specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej dla osób kierujących placówkami dla osób bezdomnych.

2 pozostawiam

PODSEKRETARZ STANU

Elżbieta Bojanowska